

Instruktioner till

Forskning och utveckling i internationella företag

Definitioner och förklaringar

I undersökningen efterfrågas endas uppgifter om koncernföretagens egen FoU-verksamhet.

Egen respektive utlagd FoU-verksamhet

Egen FoU-verksamhet har utförts i respektive land av koncernens egen personal eller av konsulter i FoU-projekt som letts av koncernen/företaget. Till egen FoU räknas även FoU som gjorts på beställning från andra.

Utlagd FoU-verksamhet är sådan FoU-verksamhet som koncernen/företaget gett i uppdrag till andra att utföra. Här ingår också bidrag som koncernen/företaget lämnat för FoU t.ex. till universitet och högskolor. Utlagd FoU ska **inte** ingå i undersökningen.

Koncernföretag

Med koncernföretag avses bolag som direkt eller indirekt kontrolleras av den svenska koncernmodern. Med kontroll avses innehav av minst 50,1 procent av aktiernas röstvärde.

Forskning och Utveckling (FoU)

Forskning och utveckling (FoU) består av kreativt och systematiskt arbete med syfte att öka kunskapsmängden samt att hitta nya tillämpningar av befintlig kunskap inom vetenskapens alla fält.

För att en aktivitet ska räknas som FoU ska den karaktäriseras av:

Nyskapande: FoU-verksamheten har som syfte att skapa ny kunskap samt att hitta nya tillämpningar av befintlig kunskap.

Kreativitet: FoU-verksamheten baseras på originella koncept och hypoteser.

Ovisshet: FoU-verksamhetens utfall går inte att med säkerhet veta på förhand. Ovissheten gäller även åtgången av ekonomiska och personella resurser.

Systematik: FoU-verksamheten utförs systematiskt samt är planerad och budgeterad.

Överförbarhet och/eller reproducerbarhet: FoU-verksamheten avser leda till resultat som potentiellt kan överföras och/eller reproduceras.

FoU består av tre delar:

- **Grundforskning** är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer **utan** en bestämd tillämpning i sikte.
- **Tillämpad forskning** är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer **med** en bestämd tillämpning i sikte.
- **Utvecklingsverksamhet** är ett systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system, metoder eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana.

Gränsdragning mellan FoU-verksamhet och verksamhet som inte ska räknas som FoU

Grundkriteriet för att skilja FoU från annan verksamhet är att det i FoU ska finnas ett **väsentligt nyhetsinslag och att vetenskaplig eller teknisk ovisshet ska undanröjas**. I allt FoU-arbete ska det finnas ett nyhetsmoment. Med ovisshet avses de fall då det finns ett problem vars lösning inte är uppenbar för någon som har god uppfattning om den grundläggande, allmänt använda kunskap och teknik som finns på området i fråga.

Ett normalt konstruktions- eller undersökningsarbete som följer etablerade rutiner, räknas inte till FoU, även om arbetet utförs av forskarutbildad personal.

Införandet av nya metoder som tidigare använts på samma sätt av andra organisationer räknas inte som FoU.

Vid serieproduktion räknas utveckling och konstruktion av prototypen som FoU-arbete, däremot inte tillverkning av den första serieenheten.

Inom samhällsvetenskap och humaniora är FoU-arbetet inriktat på vidarebearbetning och utveckling av forskningsrön samt tankar och idéer som baseras på tidigare resultat.

När är produktutveckling FoU?

Produktutveckling innebär arbetet att omvandla en idé eller ett behov till en ny eller förbättrad produkt (vara eller tjänst). För att utvecklingsarbetet inom produktutveckling ska räknas som FoU ska det

finnas ett väsentligt nyhetsinslag, även för personer som arbetar med utvecklingsarbetet och har god uppfattning om den grundläggande, allmänt använda kunskap och teknik som finns på området.

Som FoU-arbete räknas inte:

- utbildning, inklusive utbildningsmomentet i doktorandutbildningen
- utredningsverksamhet av företagsärenden
- kompetensutveckling
- hälso- och sjukvård
- malm- och mineralprospektering
- juridiskt och administrativt arbete i samband med patentsökningar och tvister
- experimentellt arbete som utförs enbart med syfte att t.ex. undersöka alternativa tillverkningsmöjligheter för redan patentsökta produkter
- dokumentations- och informationservice av allmän karaktär
- rutinmässig kvalitetskontroll och provning
- rutinmässig insamling av data och statistik med allmänt syfte
- rutinmässig utveckling av programvara. Vanligtvis faller inte hela företagets IT-utvecklingsverksamhet under definitionen av utveckling
- spridning av information om aktuellt syfte
- skapande av arenor och nätverk för samverkan och kunskapsutveckling
- deltagande vid forskningsseminarium

Blanketten består av två delar. Följande avsnitt tar upp vad som är särskilt viktigt att tänka på när du besvarar blanketten.

Del 1.

Koncernens egen FoU- verksamhet

1A Utgifter för egen FoU

Avser sådana utgifter som går att hänföra till det FoU-arbete som utförs i varje land av koncernens egen personal samt av inhyrda konsulter enligt kriterierna nedan.

Utgifterna består av följande poster och ska redovisas i miljoner kronor. I de fall uppgifter är svåra att ta fram kan uppskattningar göras.

Ersättning till anställda

Här ingår:

- Kostnader avseende lön och andra ersättningar, t.ex. traktamenten i samband med resor samt naturaförmåner.
- Kostnader för lagstadgade arbetsgivaravgifter, andra kollektiva avgifter, pensionskostnader och övriga arbetskraftskostnader.
- Arbetskraftskostnader som avser ledning och administration av FoU-arbete.

Kostnader för konsulter och övrig inhyrd personal

Kostnader för konsulter och inhyrd personal redovisas här om:

- FoU-projektet drivs av koncernen/företaget
- Konsulterna och den övriga inhyrda personalen utför sitt arbete i koncernen/företagets FoU-verksamhet

Om de två ovanstående punkterna inte är uppfyllda betraktas projektet som utlagd FoU och kostnaderna redovisas inte i undersökningen.

Andra rörelsekostnader

Här ingår exempelvis:

- Kostnader för värme, elektricitet, städning, reparation och underhåll av egna lokaler samt kostnader för hyrda lokaler.
- Kostnader för förbrukningsmaterial, försäkringar, telefon, böcker och kontorsmaterial etc.
- kostnader för små prototyper eller modeller som tagits fram av annan part, laboratoriematerial, leasing av maskiner eller utrustning samt kostnader för royalties och licenser för programvaror och nyttjande av patent eller andra immateriella tillgångar

- FoU-verksamhetens andel (eventuellt debiterad som pålägg) av kostnader för administration.

Här ingår **inte**: Räntekostnader och avskrivningar.

Investeringar

Med investeringar menas ökning av anskaffningsvärden vid inköp eller nedlagda utgifter för materiella och immateriella anläggningstillgångar. Uppgifterna omfattar både investeringar avsedda för enbart FoU-arbete och FoU-verksamhetens andel av gemensamma investeringar. En uppskattning av FoU-verksamhetens andel av investeringar, kan t.ex. baseras på andelen FoU-personal som använder tillgången, i förhållande till all personal som använder tillgången.

Om koncernen/företaget mottagit bidrag från stat eller EU för hela eller delar av anskaffningskostnaden ska den redovisas brutto, det vill säga före avdrag för bidraget.

1B Utgifter för egen FoU fördelade efter typ av FoU

Här fördelas utgifterna som redovisats i fråga 1A på typ av FoU.

Uppgifterna ska redovisas i procent utifrån följande typer av FoU. I de fall uppgifter är svåra att ta fram kan uppskattningar göras.

- **Grundforskning** är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer **utan** en bestämd tillämpning i sikte.
- **Tillämpad forskning** är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer **med** en bestämd tillämpning i sikte.
- **Utvecklingsverksamhet** är ett systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system, metoder eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana.

1C Antal interna årsverken i egen FoU-verksamhet

Här redovisas antal årsverken i koncernens egen FoU-verksamhet för varje land. Inhyrda konsulter ska **inte** räknas med.

Årsverke

Ett årsverke motsvarar det arbete en heltidsanställd person utför under ett år. En heltidsanställd som ägnar halva sin arbetstid åt FoU gör alltså 0,5 årsverken. En person kan aldrig utföra mer än ett årsverke, även om personen i fråga har arbetat övertid.

Exempel på uträkning av FoU-årsverken:

- En heltidsanställd ägnar 100 % av sin arbetstid till FoU under ett år = 1 årsverke
- En heltidsanställd ägnar 30 % av sin arbetstid till FoU under ett år = 0,3 årsverken
- En heltidsanställd ägnar 100 % av sin arbetstid till FoU, men är enbart anställd under halva året = 0,5 årsverken
- En heltidsanställd ägnar 40 % av sin arbetstid till FoU under halva året (personen är bara aktiv 6 månader per år) = 0,2 årsverken
- En deltidsanställd som arbetar 40 % av ett heltidsår och ägnar all sin arbetstid till FoU = 0,4 årsverken
- En deltidsanställd som arbetar 40 % av ett heltidsår och ägnar 60 % av arbetstiden till FoU = 0,24 årsverken

Del 2.

Faktorerers relevans för koncernens egen FoU- verksamhet lokalisering per land

Under det här avsnittet ska ni gradera hur pass väl fem påståenden stämmer om anledningar till att koncernen bedriver egen FoU i länderna. Det här ska göras för varje land där ni har egen FoU-verksamhet. Det går även att lägga till om det saknas någon faktor som ni anser var/är viktig för ert lokaliseringsbeslut i det specifika landet.

Följande fem påståenden ska graderas i blanketten:

- Koncernen valde att ha egen FoU-verksamhet i landet för att **anpassa produkt eller process efter specifika kund-/marknadsbehov.**
- Koncernen valde att ha egen FoU-verksamhet i landet för att **det där fanns viktiga kunskapscentra, så som universitet eller företagskluster etc.**
- Koncernen valde att ha egen FoU-verksamhet i landet för att **där existerande produktionsenhet/er krävde det.**
- Koncernen valde att ha egen FoU-verksamhet i landet för att **det där fanns tillgång till kvalificerad FoU-arbetskraft.**
- Koncernen valde att ha egen FoU-verksamhet i landet för att **det förväntades ge kostnadsbesparingar.**

Tack för er medverkan!